

Návod k obsluze a technická specifikace

RPP-D

USB radonová sonda s displejem

1 Seznamte se

Tento přístroj je určen ke kontinuálnímu měření objemové aktivity radonu v uzavřených prostorech, jako jsou obytné místnosti, sklepy, podzemní prostory, atd. a k jejímu průběžnému zobrazování na vestavěném displeji.

Základem přenosné sondy je měřící komora s polovodičovým detektorem. Radon vstupuje do komory difuzí přes vstupní filtr ve dně sondy. Sonda autonomně nepřetržitě měří a zpracovává výsledky (kontinuální monitor). Sonda ukládá do vnitřní paměti časové záznamy hodnot koncentrace radonu, včetně hodnot teploty a vlhkosti (typicky v intervalu 1 hodina). Dále jsou do paměti sondy časově zaznamenávána také naměřená energetická spektra (typicky v intervalu 12 hodin). Všechny výsledky se rovněž zobrazují na displeji – viz kapitola „Displej a jeho obsluha“.

Sonda se umísťuje do libovolného místa v měřené místnosti, zpravidla děrovaným dnem dolů, ale není to podmínkou. Dno sondy nesmí být ničím zakryté. Sondu lze vypnout a zapnout pomocí přepínače ON/OFF. LED diody „STAT“ a „CHRG“ indikují aktuální stav zařízení, viz „Jak pracuji“ níže.

Stahovat data ze sond lze kontinuálně během měření nebo jednorázově po skončení měření. Naměřené hodnoty se stahují přímo ze sondy do PC přes USB konektor.

Vlastnosti

- Samostatně měří a ukládá si výsledky do interní paměti
- Možnost přímého připojení sondy k PC přes USB, aplikace zdarma
- Vysokokapacitní interní nabíjecí akumulátor, výdrž až 1 rok, nabíjení z USB nebo z adaptéru 230V/50Hz
- Možnost vypnutí měření sondy spínačem – při vypnutí je zálohován reálný čas
- Diagnostické LED diody „nabíjení“ a „status zařízení“
- Díky tlačítku rychlý přístup k výsledkům na displeji

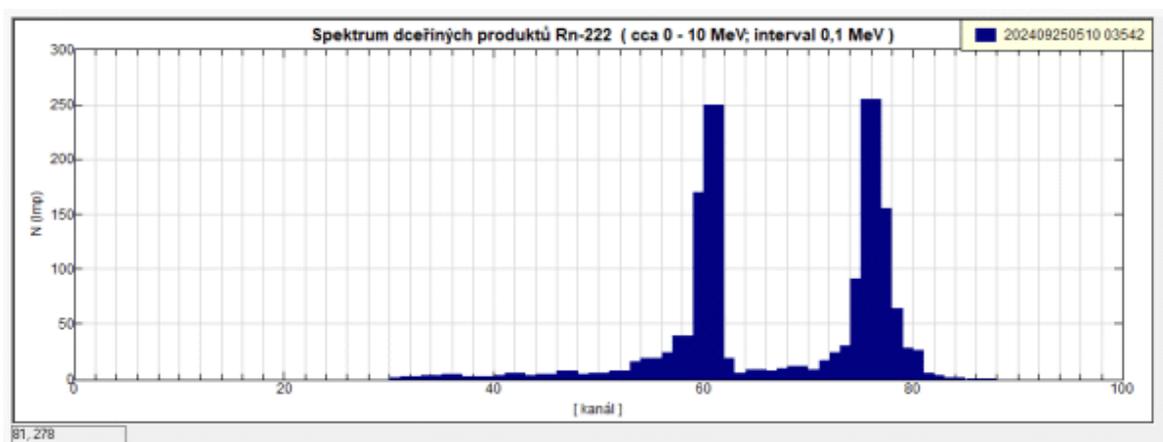
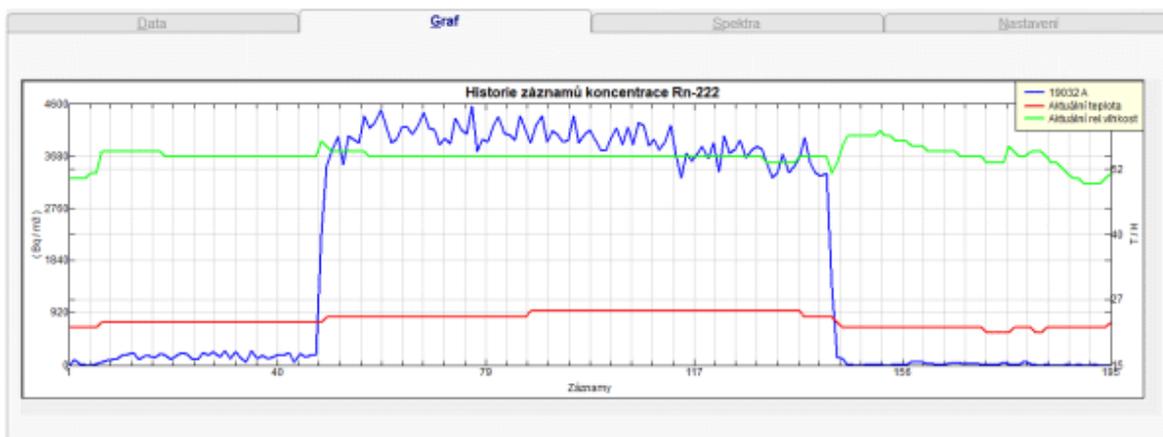
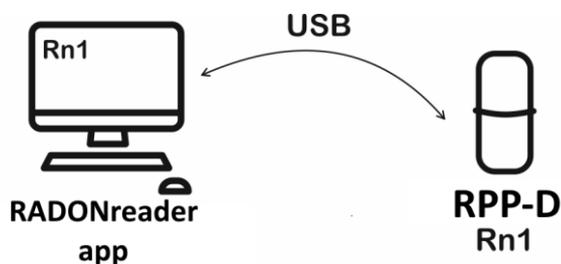
Před použitím výrobku se prosím dobře seznámte s tímto návodem a se všemi provozními a bezpečnostními upozorněními. Dodržováním provozních a bezpečnostních opatření lze předejít poškození zařízení, či zraněním a úrazům obsluhy. Zařízení používejte pouze předepsaným způsobem a pro uvedené oblasti použití. Při předávání výrobku třetím osobám předejte spolu s ním i tento dokument.

Radonovou sondu lze provozovat následujícími způsoby:

- A) **Sonda měří samostatně** - Přenosnou radonovou sondu lze libovolně umístit v měřených objektech díky nezávislému akumulátorovému napájení. Výdrž akumulátoru po plném nabití je více než 1 rok. Po zapnutí sondy spínačem ON/OFF sonda začne ihned měřit a ukládat výsledky do interní paměti. Naměřená data se stáhnou jednorázově po skončení měření způsobem B).

- B) **Sonda propojena přes USB** – Pomocí aplikace RADONreader a USB kabelu lze naměřená data kontinuálně nebo po konci měření stáhnout do PC. Program RADONreader, ovladače a návod k obsluze jsou volně k dostání na webových stránkách výrobce: <http://www.piketronic.cz>

2 Dostanete

- Měřicí sonda
- Napájecí adaptér 230 VAC/5VDC
- USB kabel A-B
- Návod k obsluze

3 Moje parametry

Produkt	USB radonová sonda s displejem
Typové označení	RPP-D
Průměrná citlivost měření	0,25 imp/hod/Bq.m-3 (metoda RaA+RaC; 15°C ÷ 30°C; rel. vlh. 20% ÷ 40%)
Rozsah měření	MDA – 100 000 Bq/m ³ ; špičkově až 10 MBq/m ³ MDA = 100 Bq/m ³ při 1 hodině měření nebo 20 Bq/m ³ při 24 hodinovém měření
Nejistota měření	< 13% při 300 Bq/m ³ a 1 hodině měření; < 3% při 300 Bq/m ³ a 24 hodinovém měření
Objem měřicí komory	0,176 dm ³
Rychlost odezvy	< 30 minut (RaA); < 3 hodiny (RaA + RaC)
Měřicí algoritmus	rychlý, méně přesný (počítáno z RaA) pomalý, více přesný (počítáno z RaA+ RaC)
Měření relativní vlhkosti	0 – 100 %
Měření teploty	od -40 do + 125 °C
Interval uložení výsledků v sondě	1 – 255 min, defaultně každou 1 hodinu
Kapacita paměti výsledků	29 999 985 záznamů; 9 927 040 spekter
Napájení sondy	Vnitřní nabíjecí akumulátor; nabíjení přes USB
Předpokládaná doba provozu po nabití	> 1 rok (záleží také na provozní podmínkách)
Vestavěný displej	grafický, 128 x 64 bodů, jantarové podsvícení
Indikace aktuální koncentrace radonu	krátkodobá (klouzavý průměr za 0,5 hodinu z RaA) dlouhodobá (klouzavý průměr za 24 hodin z RaA+ RaC)
Rozměry	Ø 80 x 175 mm
Provozní podmínky	Teplota: -10°C až +40°C Doporučená relativní vlhkost: 10% - 75% Maximální relativní vlhkost: 0% - 99% Absolutní vlhkost: 5-20 g/m ³ *Zvýšená vlhkost snižuje výdrž nabitého akumulátoru *Nesmí dojít ke kondenzaci vody v komoře → chybné výsledky
Životnost detektoru	50-100 milionů impulsů; průměrná koncentrace 1000 Bq/m ³ ->12 let; 10 000 Bq/m ³ ->1 rok

4 Jak pracuji

Zapnutí a vypnutí:

Sonda autonomně měří koncentraci radonu pouze, je-li přepínač v poloze „ON“. Zapnutí sondy je signalizováno LED diodou „STAT“ dle tabulky níže.

Je-li přepínač přepnut do polohy „OFF“ sonda neměří koncentraci radonu. Ve vypnutém stavu sonda pouze udržuje běh ukazatele reálného času v zařízení tak, aby při dalším zapnutí sondy byly pořizovány záznamy s korektním datem a časem. Vypnutím sondy se z vnitřní paměti neztratí předchozí naměřené výsledky. Vypnutí sondy je signalizováno LED diodou „STATUS“ dle tabulky níže.

Stahovat výsledky ze sondy přes USB rozhraní je možné pouze při poloze přepínač „ON“!

LED dioda „STAT“:

Signalizuje aktuální stav radonové sondy dle následující tabulky:

Barva	Popis
Zelená blikne 3x	Sonda byla právě zapnuta.
Zelená bliká po 5s	Sonda měří a pracuje správně
Žlutá blikne 4x	Sonda byla právě vypnuta.
Zelená / Žlutá blikne po 8s	Sonda měří, ale vykazuje potíže hardwaru – především nízkou kapacitu akumulátoru. Varování a chyby jsou zobrazovány také v PC aplikaci.
Nesvítí	Není zapnuto měření nebo akumulátor je vybitý nebo zařízení je poškozené. Postup nabití akumulátoru je popsán v kapitole „Základní údržba/Nabíjení akumulátoru“

Napájení:

Podle způsobu použití lze sondu napájet:

- 1) Z vnitřního akumulátoru pro mobilní využití – Radonová sonda je vybavena vnitřním akumulátorem, který je schopen zajistit autonomní provoz sondy více jak na 12 měsíců na jedno nabití. Záleží na klimatických podmínkách, kde je sonda provozována. Akumulátor se nabíjí přes USB port pomocí dodaného kabelu USB. USB kabel je možné připojit k PC nebo k dodávanému napájecímu adaptéru. Indikace stavu akumulátoru a postup nabíjení je popsán v odstavci „Základní údržba/Nabíjení akumulátoru“.
- 2) Z elektrické sítě pro stacionární využití – Radonová sonda je neustále napájena přes USB port, do kterého se připojí síťový napájecího adaptér USB pomocí dodaného USB kabelu. V případě výpadku elektrické sítě je napájení zálohované z vnitřního akumulátoru.

Konfigurace:

Nastavení a konfigurace se provádí pomocí aplikace RADONreader. Program RADONreader, ovladače a návod k obsluze jsou volně k dostání na webových stránkách výrobce: <http://www.piketronic.cz>

5 Displej a jeho obsluha

Vestavěný displej sondy umožňuje průběžně zobrazovat měřené hodnoty a základní parametry sondy. Z důvodu úspory energie nesvítí displej trvale, ale zapíná se tlačítkem umístěným pod displejem (viz obr.), kterým se zároveň cyklicky přepíná mezi zobrazeními. Zhruba po jedné minutě od posledního stisku tlačítka se displej vypne.

Po stisku tlačítka při vypnutém displeji se zobrazí úvodní displej. Zde se zobrazují základní údaje o sondě, pro uživatele je zajímavá informace o tom, zda je zapnuté/vypnuté měření (Measure ON/OFF), případně označení sondy (většinou výrobní číslo) – sn: xxxxxxxxxx.

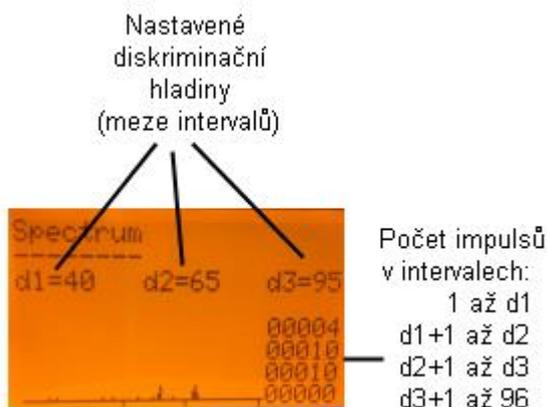
Z úvodního displeje je možné přejít na první datový displej třemi způsoby:

- opakovaným stiskem tlačítka po rozsvícení úvodního displeje
- pokud není tlačítko stisknuto do cca 5 sec po rozsvícení úvodního displeje, přejde se na první datový displej automaticky
- ze zhasnutého stavu je možné přejít přímo na první datový displej delším stiskem tlačítka – cca > 1 sec

Datové obrazovky jsou celkem tři a cyklicky se mezi nimi přechází stiskem tlačítka. Úvodní displej se již v tomto cyklu nezobrazuje. Datové displeje jsou na následujících obrázcích (od prvního do třetího). Zobrazované veličiny jsou popsány u každého obrázku, některé dodatečné informace jsou uvedeny dále.

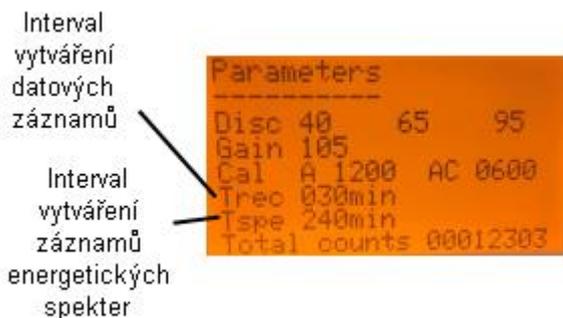

Základní informace na prvním displeji, zobrazená velkými číslicemi, je vždy krátkodobý klouzavý hodinový průměr objemové aktivity radonu (OAR) v Bq/m³ počítané z RaA. Dlouhodobý klouzavý 24-hodinový průměr objemové aktivity radonu (OAR) v Bq/m³ počítané z RaA + RaC je označen „LONG“. Časový průběh OAR je rovněž zobrazen graficky sloupcovým grafem v poli 128 x 24 bodů. Je to vždy graf záznamů koncentrace v paměti sondy počítané z RaA. U starších verzí sond graf ukazuje záznam koncentrace počítané podle zvoleného "Měřicího algoritmu" AC nebo C v sondě (na displeji je pak také vidět AC nebo C). Každý sloupec grafu znamená jeden datový záznam. Například při době vytváření záznamu 30 min (Trec), pokrývá graf posledních 64 hodin.

Na druhém displeji jsou údaje vztahující se k energetickému spektru, které je rovněž zobrazeno graficky v poli 96 x 24 bodů. Energetické spektrum se dělí na 96 kanálů, OAR se vypočítává z druhého nebo druhého a třetího intervalu. Diskriminační úrovně d1, d2, d3 jsou znázorněny značkami pod osou grafu.

Počty impulsů v jednotlivých intervalech jsou za dobu měření spektra (třetí displej, 240 min) nebo dokud nedosáhne počet impulsů 255 v jednom kanále.

Parametry na třetím displeji jsou převážně servisního charakteru, pro uživatele jsou zajímavé doba vytváření datového záznamu Trec a doba měření spektra Tspe.

Pozn: Pokud je třeba změnit některé uživatelsky přístupné nastavení (např. Trec, Tspe), je nutné použít obslužný program RADONreader. Displej s tlačítkem slouží pouze jako zobrazovací prvky.

6 Základní údržba

Nabíjení akumulátoru:

Při mobilním používání radonové sondy je třeba kontrolovat stav vnitřního akumulátoru a v případě potřeby ho dobít. Dojde-li k vybití akumulátoru, sonda se automaticky vypne. Sonda se opět zapne připojením napájecího napětí na USB port sondy.

Aktuální stav nabití akumulátoru lze zjistit těmito způsoby:

- 1) LED diodou „STAT“ – Začne-li blikat zeleno-žlutě znamená to, že systém nepracuje správně a jedna z hlavních příčin je, že napětí akumulátoru je nízké. (viz. odstavec „Jak pracuji/LED dioda “STAT““)
- 2) V aplikaci RADONreader - kde lze zjistit aktuální napětí akumulátoru. Napětí akumulátoru by nemělo klesnout pod 3.5 V, v mezních podmínkách pod 3.3V.

Akumulátor se nabíjí přes USB port pomocí dodaného kabelu USB. USB kabel je možné připojit k PC nebo k dodávanému napájecímu adaptéru. Zapojte USB kabel s napájením do USB portu sondy. LED dioda „CHRG“ nad USB portem bude indikovat stav nabíjení dle následující tabulky:

LED dioda „CHRG“

Barva	Popis
Zelená	Akumulátor je plně nabitý
Žlutá	Akumulátor se nabíjí
Zelená - Žlutá střídavě blikají	Akumulátor je poškozen, obraťte se na servisní středisko
Nesvítí	Není připojeno externí napájení nebo je zařízení poškozené.

Akumulátor je plně nabitý, když LED dioda „CHRG“ svítí zeleně. Můžete odpojit kabel USB.

Rekalibrace

Doporučujeme pravidelnou recalibraci přístroje u výrobce v rozmezí 1-2 let. V rámci záruční doby je jedna recalibrace u výrobce zdarma.

7 Servis

Vyjma "základní údržby", opravu a servis provádí pouze výrobce Piketronic s.r.o.

8 Záruka

- Na tento přístroj získáváte záruku v trvání 24 měsíců od data zakoupení.
- V případě uplatnění záruky se spojte se servisním oddělením.
- Záruční plnění se vztahuje na vady materiálu nebo výrobní vady, nikoli na škody způsobené při dopravě a manipulaci a při nevhodném zacházení.
- Při nesprávném a neodborném používání popř. při porušení pečeti záruka zaniká.
- Záručním plněním se záruční doba prodlužuje o dobu opravy.
- S výrobkem se musí po ukončení životnosti zacházet jako s elektronickým odpadem.

9 Příslušenství

Příslušenství k radonové sondě je samostatně k dostání u výrobce nebo distributora.

Držák sondy   **Vodotěsný kufr pro 4 sondy a příslušenství**   **Venkovní kryt se solárním napájením**

RadonView – PC aplikace pro snadné prohlížení záznamů a spekter změřené radonové koncentrace (soubory .tab) ke stažení na webových stránkách SÚRO (Státní Ústav Radiační Ochrany) (<https://www.suro.cz/en/prirodnioz/suro-software-data-processing-from-continuous-rn-monitors>)

